

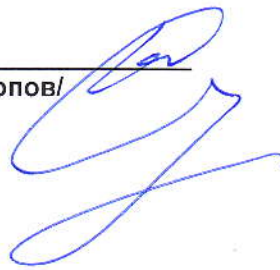
Консолидиран отчет за финансовото състояние

Активи	Пояснение	31 декември 2019 '000 лв.	31 декември 2018 '000 лв.
Нетекущи активи			
Нематериални активи	9	5 196	5 181
Имоти, машини и съоръжения	10	45 488	47 369
Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6	5 354	8 768
Инвестиционни имоти	12	19 948	19 769
Дългосрочни финансови активи	13	124	24
Дългосрочни вземания от свързани лица	34	38	45
Нетекущи активи		76 148	81 156
Текущи активи			
Материални запаси	15	2 226	2 264
Търговски и други вземания	17	1 220	1 522
Вземания от свързани лица	34	6 391	5 020
Пари и парични еквиваленти	18	2 649	2 652
Текущи активи		12 486	11 458
Общо активи		88 634	92 614

Съставил:
/Георги Неделчев/

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

Дата: 23 април 2020 г.

Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

ЗАВЕРИЛ:
регистриран одитор № 0207
Надя Костова:
управител: Надя Костова

Консолидиран отчет за финансовото състояние (продължение)

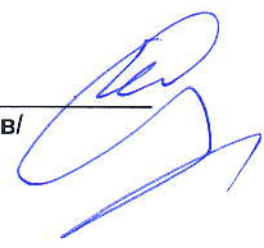
Собствен капитал и пасиви	Пояснение	31 декември 2019 '000 лв.	31 декември 2018 '000 лв.
Собствен капитал			
Акционерен капитал	19.1	35 709	35 709
Премиен резерв	19.2	9 403	9 403
Други резерви	19.3	23 844	24 297
Неразпределена печалба		4 530	4 105
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието-майка		73 486	73 514
Неконтролиращо участие		1 061	3 716
Общо собствен капитал		74 547	77 230
Пасиви			
Нетекущи пасиви			
Пенсионни задължения към персонала	20.2	324	313
Дългосрочни заеми	21	-	1 008
Отсрочени данъчни пасиви	14	1 603	1 498
Нетекущи пасиви		1 927	2 819
Текущи пасиви			
Провизии		-	210
Пенсионни и други задължения към персонала	20.2	1 822	1 918
Краткосрочни заеми	21	385	818
Търговски и други задължения	22	846	1 926
Краткосрочни задължения към свързани лица	34	9 083	7 686
Задължения за данъци върху дохода		24	7
Текущи пасиви		12 160	12 565
Общо пасиви		14 087	15 384
Общо собствен капитал и пасиви		88 634	92 614

Съставил:
/Георги Неделчев/

Дата: 23 април 2020 г.

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

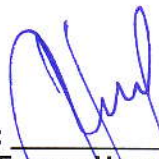
ЗАБЕРИЛ:
регистриран одитор № 0207
Надя Костова:
управител: Надя Костова

Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

Консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от продажби	23 16 317	15 260
Други приходи	24 1 429	866
Печалба от продажба на нетекущи активи	25 321	729
Разходи за материали	26 (4 210)	(4 146)
Разходи за външни услуги	27 (3 327)	(3 241)
Разходи за персонала	20.1 (5 886)	(5 766)
Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи	9, 10, 12 (2 417)	(2 571)
Промени в наличностите на готовата продукция и незавършеното производство	(71)	44
Други разходи	28 (1 769)	(2 268)
Печалба / (Загуба) от оперативна дейност	387	(1 093)
(Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	6 (409)	(966)
Финансови разходи	29 (301)	(363)
Финансови приходи	29 810	119
Друг финансови позиции	30 (7)	45
Печалба / (Загуба) преди данъци	480	(2 258)
Разходи за данъци върху дохода	31 (235)	109
Печалба / (Загуба) за годината	245	(2 149)
Печалба / (Загуба) за годината, отнасяща се до:		
Неконтролиращото участие	(4)	(11)
Притежателите на собствен капитал на предприятието-майка	249	(2 138)
Друга (всеобхватна загуба) / друг всеобхватен доход:		
Компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата:		
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	19.3 (15)	47
Данък върху дохода, отнасящ се до компоненти, които не се рекласифицират в печалбата или загубата	14 -	(1)
Друга (всеобхватна загуба) / друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	(15)	46
Общо всеобхватен доход / (всеобхватна загуба) за годината	230	(2 103)
Общо всеобхватен доход за годината, отнасящ се до:		
Неконтролиращото участие	(6)	13
Притежателите на собствен капитал на предприятието-майка	236	(2 116)
Доход / (Загуба на акция) / на акция:	лв.	лв.
Основна доход / (загуба) на акция	0.01	(0.06)

Съставил:
/Георги Неделчев/

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

Дата: 23 април 2020 г.

ЗАВЕРИЛ:
регистриран одитор № 0207
Надя Костова:
управител: Надя Костова

Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиен резерв	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието-майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2019 г.	35 709	9 403	24 297	4 105	73 514	3 716	77 230
Корекция	-	-	(261)	430	169	-	169
Салдо към 1 януари 2019 г. - преизчислено	35 709	9 403	24 036	4 535	73 683	3 716	77 399
Ефект от прилагане на МСФО 9	-	-	-	624	624	-	624
Покупка на дял в дъщ. предприятие без промяна в контрол	-	-	-	(854)	(854)	(2 676)	(3 530)
Други промени	-	-	-	(203)	(203)	27	(176)
Сделки със собствениците	-	-	-	(433)	(433)	(2 649)	(3 082)
Печалба/Загуба за годината	-	-	-	249	249	(4)	245
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	(15)	2	(13)	(2)	(15)
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	(15)	251	236	(6)	230
Прехвърляне на преоценка в неразпределена печалба, нетно от данъци	-	-	(177)	177	-	-	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	35 709	9 403	23 844	4 530	73 486	1 061	74 547

Съставил:
/Георги Неделчев/

Дата: 23 април 2020 г.

ЗАВЕРИЛ:

регистриран одитор № 035

Надя Костова:

управител: Надя Костова

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

Консолидиран отчет за промените в собствения капитал за годината, приключваща на 31 декември

Всички суми са представени в '000 лв.	Акционерен капитал	Премиен резерв	Други резерви	Неразпределена печалба	Общо собствен капитал на собствениците на предприятието-майка	Неконтролиращо участие	Общо капитал
Салдо към 1 януари 2018 г.	35 709	9 403	24 464	10 675	80 251	3 768	84 019
Корекция	-	-	-	(695)	(695)	-	(695)
Ефект от прилагане на МСФО 9	-	-	-	(3 908)	(3 908)	-	(3 908)
Салдо към 1 януари 2018 г. - преизчислено	35 709	9 403	24 464	6 072	75 648	3 768	79 416
Други промени	-	-	-	47	47	(43)	4
Сделки със собствениците	-	-	-	47	47	(43)	4
Загуба за годината	-	-	-	(2 227)	(2 227)	(9)	(2 236)
Преоценки на задълженията по планове с дефинирани доходи	-	-	46	-	46	-	46
Общо всеобхватна загуба за годината	-	-	46	(2 227)	(2 181)	(9)	(2 190)
Прехвърляне на преоценка в неразпределена печалба, нетно от данъци	-	-	(213)	213	-	-	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	35 709	9 403	24 297	4 105	73 514	3 716	77 230

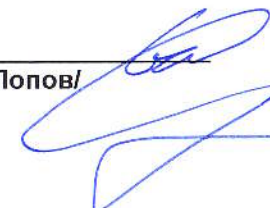
Съставил:
/Георги Неделчев/

Дата: 23 април 2020 г.

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

ЗАВЕРИЛ:
регистриран одитор № 0207
Надя Костова:
управител: Надя Костова

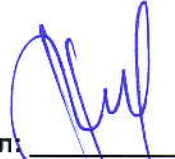

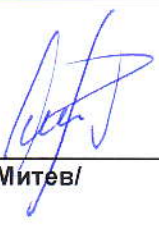
Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

Консолидиран отчет за паричните потоци за годината, приключваща на 31 декември

Пояснение	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	18 439	18 813
Плащания към доставчици	(9 350)	(9 348)
Плащания към персонал и осигурителни институции	(6 611)	(7 484)
Постъпления от възстановени данъци, различни от данък върху дохода	573	517
Плащания за данъци върху дохода	(62)	(119)
Плащания за данъци, различни от данък върху дохода	(1 177)	(1 432)
Други постъпления от оперативна дейност, нетно	(466)	(176)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	1 346	771
Инвестиционна дейност		
Придобиване на машини и съоръжения	(1 045)	(392)
Постъпления от продажба на машини и съоръжения	1 365	1 505
Придобиване на нематериални активи	(632)	(466)
Плащане на концесионни възнаграждения	(434)	(347)
Предоставени заеми и депозити	(1 360)	(1 944)
Получени лихви	4	5
Други	20	20
Получени дивиденди	615	-
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	(1 471)	(1 619)
Финансова дейност		
Получени заеми	1 038	4 870
Плащания по заеми	(863)	(3 128)
Плащания на лихви	(36)	(392)
Други плащания за финансова дейност	(14)	(16)
Нетен паричен поток от финансова дейност	125	1 334
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти	4	486
Пари и парични еквиваленти в началото на годината	2 652	2 168
Загуба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти, нетно	(7)	(2)
Пари и парични еквиваленти в края на годината	2 649	2 652

Съставил:
/Георги Неделчев/

Изпълнителен директор:
/Тихомир Митев/

Дата: 23 април 2020 г.

Изпълнителен директор:
/Румен Попов/

ЗАВЕРИЛ:
регистриран одитор № 0207
Надя Костова:
управител: Надя Костова

Пояснения към консолидирания финансов отчет

1. Предмет на дейност

Основната дейност на Параходство Българско речно плаване АД и неговите дъщерни предприятия („Групата“) се състои в търговско корабоплаване по река Дунав, в това число: превоз на товари по воден път и в комбиниран транспорт, превоз на пътници и багаж, наемане и отдаване на кораби, други плавателни и други транспортни средства, буксировка и тласкане на плавателни средства и товари, корабно снабдяване, извършване на речни и морски услуги и други помощни търговски и технически дейности и операции, свързани с търговското мореплаване, осъществяване дейност на специализиран пристанищен оператор, чрез извършване на пристанищни дейности, свързани с обработка на ро-ро и фериботни товари, фрахтова и транспортно-спедиционна дейност, търговско представителство, посредничество и корабно агентиране, вътрешна и външна търговия, кораборемонт за свои и чужди нужди, инвеститорска и инженерингова дейност, научно-развойна дейност, подготовка и квалификация на кадри, други видове търговска дейност, за които няма нормативна забрана. В своята дейност предприятието майка може да сключва сделки в страната и чужбина, включително да придобива и отчуждава недвижими и движими вещи и вещни права, ценни книги, права върху изобретения, търговски марки, ноу-хау и други обекти на интелектуалната собственост, да предявява и отговаря по искове, свързани с дейността му и спазване на действащото законодателство. Допълнителен предмет на дейност е: производствена, търговска и други дейности с горива, петролни, нефтохимически, химически и други продукти. Групата извършва и дейности по производство на палубни кранове, механизми на корпуси, надстройки, стоманени конструкции, оборудване и друга машиностроителна продукция, ремонт на селскостопанска техника.

Предприятието–майка, Параходство Българско речно плаване АД е акционерно дружество, чието седалище и адрес на управление е в Република България, с адрес гр. Русе, пл. Отец Паисий № 2. Дружеството е регистрирано в Търговския регистър с ЕИК 827183719.

Акциите на предприятието–майка са регистрирани на Българска фондова борса – София АД.

Предприятието–майка се управлява чрез двустепенна система на управление, включваща Надзорен и Управителен съвет.

Към 31 декември 2019 г. съставът на органите на управление е както следва:

Членове на Надзорния съвет:

- Химимпорт АД;
- Българска Корабна Компания ЕАД;
- Тодор Йотов Йотов.

Членове на Управителния съвет:

- Тихомир Иванов Митев;
- Любомир Тодоров Чакъров;
- Александър Димитров Керезов;
- Йордан Стефанов Йорданов;
- Румен Стефанов Попов;
- Светлана Петрова Стефанова;
- Кремена Николова Йорданова.

Дружеството–майка се представлява от Изпълнителните директори Тихомир Иванов Митев и Румен Стефанов Попов – само заедно.

Мажоритарният собственик на предприятието–майка е Българска Корабна Компания ЕАД, чийто инструменти на собствения капитал не се котират на фондова борса. Собственик на Българска

Корабна Компания ЕАД е Химимпорт АД, регистрирано в Република България, чиито инструменти на собствения капитал се котират на Българска фондова борса София АД.

Броят на персонала на Групата към 31 декември 2019 г. е 381 души.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

2. Основа за изготвяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на предприятието майка. Всички суми са представени в хиляди лева ('000 лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Групата ръководството очаква, че Групата има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на консолидирания финансов отчет.

През 2019 г. Групата отчита нетна печалба за периода в размер на 245 хил. лв. Текущите пасиви на Групата надвишават сумата на текущите ѝ активи със 1 107 хил.лв. към края на предходната година. Към 31 декември 2019 г. превишението с 326 хил.лв. е на текущите активи над текущите пасиви.

Финансовото състояние на Групата се счита за стабилно, тъй като капиталовите съотношения за дейността ѝ показват стабилен дял на собствения капитал при осигуряване на финансиране. По преценка на ръководството на Групата, не са налице съществени обстоятелства, които да индикират несигурност, която може да породви съществено съмнение относно възможността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие.

В резултат на извършения преглед на дейността, Ръководството счита, че въз основа на направените прогнози за бъдещото развитие на Групата, както и поради продължаващата финансова подкрепа от собствениците, Групата ще има достатъчно ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и счита, че принципът за действащо предприятие е уместно използван. Направените прогнози за бъдещото развитие на Групата, са съобразени с възможните влияния върху търговската му дейност и индикират, че Групата би следвало да продължи обичайната си дейност, без да се предприемат съществени промени в нея.

3. Промени в счетоводната политика

3.1. Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2019 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството и са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г.:

МСФО 16 Лизинг в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Този стандарт заменя указанията на МСС 17 Лизинг и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите.

Съгласно МСС 17 от лизингополучателите се изискваше да направят разграничение между финансов лизинг (признат в баланса) и оперативен лизинг (признат извънбалансово).

МСФО 16 въвежда нови изисквания за признаването, оценяването и оповестяването на лизинговите договори във финансовите отчети, включително премахване на разграничаването на лизинговите договори при лизингополучателите на оперативен и финансов и признаването на почти всички лизингови договори в отчета за финансовото състояние.

МСФО 16 изисква лизингополучателите да признават лизингово задължение, отразяващо бъдещите лизингови плащания и „право на ползване на актив“ за почти всички лизингови договори. МСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на малоценни активи, като това изключение се прилага само за лизингополучателите.

Дружеството не е лизингополучател по лизингови договори, поради което въвеждането на МСФО 16 няма отражение във финансовия отчет.

Следващите изменения, влезли в сила от 1 януари 2019 г., които не оказват съществено влияние върху финансовите отчети на Дружеството са следните:

КРМСФО 23 Несигурност при данъчното третиране на дохода;

МСФО 9 Предплащания с отрицателно компенсиране (Изменения на МСФО 9);

МСС 28 Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия (изменения на МСС 28);

Изменението пояснява, че дружествата следва да отчитат дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия, за които не се прилага метода на собствения капитал, съгласно изискванията на МСФО 9.

Годишни подобрения на цикъла на МСФО 2015-2017;

МСС 19 Доходи на наети лица (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждан.

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 17 Застрахователни договори
- МСФО 14 Отсрочени сметки при регулирани цени в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- Дефиниция на бизнес (изменения на МСФО 3)
- Дефиниция на материал (изменения на МСС 1 и МСС 8)
- Концептуална рамка за финансово отчитане и изменения на позоваванията към нея

Не се очаква тези изменения да имат значително влияние върху финансовите отчети на Дружеството в периода на първоначално прилагане и следователно оповестяванията не са направени.

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на отделните видове активи, пасиви, приходи и разходи, съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация,

предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 Представяне на финансови отчети (ревизиран 2007 г.).

Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

През 2019 г. нито едно от горепосочените условия не е на лице и поради това консолидираният финансов отчет на Групата е представен с един сравним период.

4.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2019 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от трансакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Неконтролиращите участия като част от собствения капитал представлява делът от печалбата или загубата и нетните активи на дъщерното предприятие, които не се притежават от Групата. Общият всеобхватен доход или загуба на дъщерното предприятие се отнася към собствениците на предприятието майка и неконтролиращите участия на базата на техния относителен дял в собствения капитал на дъщерното предприятие.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр.

рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво не контролиращо участие.

4.4. Сделки с неконтролиращи участия

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на не контролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени не контролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието - майка.

4.5. Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия

Съвместно предприятие е договорно споразумение, по силата на което Групата и други независими страни се заемат със стопанска дейност, която подлежи на съвместен контрол и страните притежаващи съвместен контрол върху предприятието имат право на нетните активи на предприятието. Инвестициите в съвместни предприятия се отчитат по метода на собствения капитал.

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал“. Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

Промените в другия всеобхватен доход на асоциираното предприятие, както и в позиции, признати директно в собствения капитал на асоциираното предприятие, се признават съответно в другия всеобхватен доход или в собствения капитал на Групата. В случаите, в които делът на Групата в реализираните загуби на асоциираното предприятие надвиши размера на участието ѝ в асоциираното предприятие, включително и необезпечените вземания, Групата не признава своя дял в по-нататъшните загуби на асоциираното предприятие, освен ако Групата няма поети договорни или фактически задължения или е извършила плащания от името на асоциираното предприятие. Ако впоследствие асоциираното предприятие реализира печалби, Групата признава своя дял дотолкова, доколкото делът на печалбата надвиши натрупания дял на загубите, които не са били признати по-рано.

Нереализираните печалби и загуби от трансакции между Групата и нейните асоциирани и съвместни предприятия се елиминират до размера на дела на Групата в тези предприятия. Когато се елиминират нереализирани загуби от продажби на активи, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата.

Сумите, отразени във финансовите отчети на асоциираните и съвместни предприятия, са преизчислени, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика на Групата.

При загуба на значително влияние над асоциирано дружество Групата оценява и признава всяка запазена инвестиция в него по справедлива стойност. Всяка разлика между балансовата стойност на инвестицията в асоциираното дружество при загуба на значителното влияние и сумата от справедливата стойност на запазеното участие и постъпленията при отписването се признава в печалбата или загубата.

Ако дяловото участие в асоциираното дружество е намалено, но без загуба на значително влияние, само пропорционална част от сумите, признати в другия всеобхватен доход, се рекласифицира в печалбата или загубата.

4.6. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

При консолидация всички активи и пасиви се преизчисляват в български лева по заключителния курс към датата на консолидирания финансов отчет. Приходите и разходите са преизчислени във валутата на представяне на Групата по средния курс за отчетния период. Валутните курсови разлики водят до увеличение или намаление на другия всеобхватен доход и се признават в резерва от преизчисления в собствения капитал.

4.7. Отчитане по сегменти

Ръководството определя оперативните сегменти на базата на основните продукти и услуги, които предлага Групата.

Групата има два основни бизнес сегмента – „Транспортна и пристанищна дейност“ и „Производствена дейност“. Дейността на сегмент „Транспортна и пристанищна дейност“ включва: превоз на товари по воден път и комбиниран транспорт, превоз на пътници и багаж, морски и навигационни услуги, буксирна дейност, включително и извършване на пристанищна услуга буксировка, влачене или тласкане на кораби, агентиране, чартиране и фрахтоване на кораби, опериране на кораби, спедиторска и комплексна транспортна дейност в страната и чужбина и дейност като пристанищен оператор. Сегмент „Производствена дейност“ включва производство на палубни кранове, механизми на корпуси, надстройки, стоманени конструкции, оборудване и друга машиностроителна продукция, ремонт на селскостопанска техника.

Всеки от тези оперативни сегменти се управлява отделно, тъй като за всяка продуктова линия се използват различни технологии, ресурси и маркетингови подходи. Всички сделки между сегментите се осъществяват по цени на съответстващи сделки между независими страни.

При отчитането по сегменти според МСФО 8 Оперативни сегменти Групата прилага политика на оценяване, съответстваща на политиката на оценяване, използвана в консолидирания финансов отчет.

Освен това, активите на Групата, които не се отнасят директно към дейността на някой от сегментите, не се разпределят по сегменти. През представените отчетни периоди не са идентифицирани такива активи.

Информацията относно резултатите на отделните сегменти, която се преглежда регулярно от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения, не включва ефектите от единични неповторяеми събития. Финансовите приходи и разходи не се включват в резултатите на оперативните сегменти, които редовно се преглеждат от лицата, отговорни за вземане на оперативни решения.

Не са настъпили промени в методите за оценка, използвани за определяне на печалбата или загубата на сегментите в предходни отчетни периоди. Не се прилага асиметрично разпределение между сегментите.

4.8. Приходи

Приходите включват приходи от продажба на услуги, продукция, други приходи и финансови приходи. Приходите са представени в пояснения 23, 24, 25, 29.

Приходите се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, като не се включват данък добавена стойност, всички търговски отстъпки и количествени рабати, направени от Групата.

Приходът се признава, когато са изпълнени следните условия:

- Сумата на прихода може да бъде надеждно оценена.
- Вероятно е икономическите изгоди от сделката да бъдат получени;
- Направените разходи или тези, които предстои да бъдат направени, могат надеждно да бъдат оценени;
- Критериите за признаване, които са специфични за всяка отделна дейност на Групата, са изпълнени. Те са определени в зависимост от продуктите или услугите, предоставени на клиента, и на договорните условия, както са изложени по-долу.

4.8.1. Продажба на материални запаси

Продажбата на материални запаси включва продажба на продукция, материали. Приход се признава, когато Групата е прехвърлила на купувача значимите ползи и рискове от собствеността на предоставените материални запаси. Счита се, че значимите рискове и ползи са прехвърлени на купувача, когато клиентът е приел материалните запаси без възражение.

4.8.2. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Групата, включват: товарни превози, фериботна дейност, реморкаж, наем на плавателни съдове, ремонтни дейности, пристанищни, производствени и други услуги.

4.8.3. Приходи от лихви

Приходите от лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4.9. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им в съответствие с принципите на начисляване и съпоставимост.

4.10. Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

Разходите по заеми основно представляват лихви по заемите на Групата. Всички разходи по заеми, които директно могат да бъдат отнесени към закупуването, строителството или производството на един отговарящ на условията актив, се капитализират през периода, в който се очаква активът да бъде завършен и приведен в готовност за използване или продажба. Останалите разходи по заеми се признават като разход за периода, в който са възникнали, в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватния доход на ред „Финансови разходи“.

4.11. Нематериални активи

Нематериалните активи включват софтуер, права върху индустриална собственост, подобрения на наети активи и други нематериални активи. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка

на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

• Софтуер	2 - 5 години
• Права върху индустриална собственост	30 - 35 години
• Подобрения по наети активи	24 - 33 години
• Други	3 – 33 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажбата на други нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 500 лв.

4.12. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имотите, машините и съоръженията се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

• Сгради	11 - 61 години
• Машины и оборудване	3 - 28 години
• Транспортни средства	4 - 71 години
• Съоръжения	3 - 30 години
• Други	2 - 7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „(Загуба)/Печалба от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 500 лв.

4.13. Отчитане на лизинговите договори

Дружествата от Групата като лизингополучател

В началото на договора Дружество от Групата преценява дали договорът представлява или съдържа елементи на лизинг. Даден договор представлява или съдържа елементи на лизинг, ако по силата на този договор се прехвърля срещу възнаграждение правото на контрол над използването на даден актив за определен период от време. За да определи дали по силата на договор се прехвърля правото на контрол над използването на определен актив за даден период от време, Дружеството от Групата преценява дали, през целия период на ползване то има:

а) правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на определения актив; както и

б) правото да ръководи използването на определения актив.

Дружеството от Групата определя срока на лизинговия договор като неотменим период на лизинга, заедно с:

а) периодите, по отношение на които съществува опция за удължаване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; както и

б) периодите, по отношение на които съществува опция за прекратяване на лизинговия договор, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция.

При оценката на това дали е достатъчно сигурно, че ще упражни опцията да удължи или няма да упражни опцията да прекрати срока на лизинга, Дружеството от Групата взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул за лизингополучателя да упражни опцията да удължи или да не упражни опцията да прекрати срока на лизинга.

Признаване

На началната дата Дружеството от Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга.

Първоначална оценка на актива с право на ползване

На началната дата Дружеството от Групата оценява актива с право на ползване по цена на придобиване. Цената на придобиване на актива с право на ползване обхваща:

а) размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга;

б) лизинговите плащания, извършени към или преди началната дата, минус получените стимули по лизинга;

в) първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя; и

г) оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив, възстановяване на обекта, на който активът е разположен, или възстановяване на основния актив в състоянието, изисквано съгласно реда и условията на лизинговия договор, освен

ако тези разходи са направени за производството на материални запаси. Задължението за тези разходи се поема от лизингополучателя към началната дата или, вследствие използването на основния актив, през определен период.

Първоначална оценка на пасива по лизинга

На началната дата Дружествата от Групата оценяват пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата. Лизинговите плащания се дисконтират с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен. Ако този процент не може да бъде непосредствено определен, Дружествата от Групата използват своя диференциален лихвен процент.

На началната дата лизинговите плащания, включени в оценката на пасива по лизинга, обхващат следните плащания за правото на ползване на основния актив по време на срока на лизинговия договор, които не са платени към началната дата:

- а) фиксирани плащания минус подлежащите на получаване стимули по лизинга;
- б) променливи лизингови плащания, зависещи от индекс или процент, които са оценени според стойността на индекса или процента към началната дата;
- в) суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност;
- г) цената на упражняване на опция за покупка, ако е достатъчно сигурно, че лизингополучателят ще упражни тази опция; и
- д) плащания на санкции за прекратяване на лизинговия договор, ако в срока на лизинговия договор е отразено упражняването на опция за прекратяването на договора от страна на лизингополучателя.

Последваща оценка на актива с право на ползване

След началната дата лизингополучателят оценява актива с право на ползване посредством модел на цената на придобиване. Прилагайки модела на цената на придобиване, Дружествата от Групата оценяват актива с право на ползване по цена на придобиване:

- а) минус всички натрупани амортизации и всички натрупани загуби от обезценка; и
- б) коригиран спрямо всяка преоценка на пасива по лизинга, отразяваща преоценките или измененията на лизинговия договор или отразяваща коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Дружествата от Групата прилагат линеен метод за амортизация по отношение на актива с право на ползване за периода от началото на лизинга до края на полезния живот на актива с право на ползване или края на срока на лизинга

Последваща оценка на пасива по лизинга

След началната дата Дружествата от Групата оценяват пасива по лизинга като:

- а) увеличават балансовата стойност, за да отразят лихвата по пасива по лизинга;
- б) намаляват балансовата стойност, за да се отразят извършените лизингови плащания; и
- в) преоценяват балансовата стойност, за да отразят преоценките или измененията на лизинговия договор, или да отразят коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Лихвата по пасива по лизинга за всеки период през срока на лизинговия договор е сумата, която се получава, ако към остатъчното салдо на пасива по лизинга бъде приложен постоянен лихвен процент за периода.

След началната дата Дружествата от Групата преоценяват пасива по лизинга, за да отразят промените в лизинговите плащания. Лизингополучателят признава сумата на преоценката на пасива по лизинга като корекция на актива с право на ползване. Ако обаче балансовата стойност на актива с право на ползване е намалена до нула и има по-нататъшно намаляване в оценката на

пасива по лизинга, лизингополучателят признава остатъчна сума на преоценката в печалбата или загубата.

Всяко Дружество от Групата е избрало да не прилага изискванията за признаване на МСФО 16 по отношение на отчитането на краткосрочните лизинги и лизингите на активи с ниска стойност. Вместо признаване на актив за право на ползване и задължение за лизинг, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата на линейна база през срока на лизинга.

В отчета за финансовото състояние активите с право на ползване са включени в „имоти, машини и оборудване“, а лизинговите пасиви са включени в търговски и други задължения.

Дружествата от Групата като лизингодател

Активите, отдадени по оперативни лизингови договори, се отразяват в отчета за финансовото състояние на Дружествата от Групата и се амортизират в съответствие с амортизационната политика, възприета по отношение на подобни активи на Дружеството от Групата, и изискванията на МСС 16 Имоти, машини и съоръжения или МСС 38 Нематериални активи. Доходът от оперативни лизингови договори се признава директно като приход в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния отчетен период.

4.14. Тестове за обезценка на нематериални активи, имоти, машини и съоръжения и инвестиционни имоти

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци.

Всички активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индикират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност на активите от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. За активите на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.15. Инвестиционни имоти

Модел на цената на придобиване.

Групата отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат за получаване на приходи от наем и/или за увеличение на капитала, по модела на цената на придобиване.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всички разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот, например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти се отчитат по тяхната себестойност, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати в консолидирания финансов отчет на Групата, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Групата да получи бъдещи икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Групата отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхното освобождаване. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или тяхната продажба, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването на актива и балансовата му стойност.

Амортизацията на инвестиционните имоти се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на активите, класифицирани като инвестиционни имоти, който е между 1 и 61 години.

Приходите от наем и оперативните разходи, свързани с инвестиционни имоти, се представят в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход съответно на ред „Приходи” и ред „Други разходи”, и се признават, както е описано в пояснение 4.8 и пояснение 4.9.

4.16. Финансови инструменти

Финансов инструмент е всеки договор, който поражда едновременно както финансов актив в едно предприятие, така и финансов пасив или инструмент на собствения капитал в друго предприятие.

Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружествата от Групата станат страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

Класификацията на финансовите активи на Дружествата от Групата се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на съответното Дружество за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Финансовите активи и финансовите пасиви се оценяват последващо, както е посочено по-долу.

4.16.1. Финансови активи

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи съгласно МСФО 9 се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Дългови инструменти по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- Дружествата от Групата управляват активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определени плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Дружествата от Групата класифицират в тази категория всички свои финансови активи - пари и паричните еквиваленти, предоставените заеми и търговски и други вземания.

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени инцидентно в хода на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и са сравнително бързо ликвидни.

Обезценка на финансовите активи

Прилага се модела за „очакваните кредитни загуби“.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това се разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (фаза 1)

Тук се включват стабилни финансови активи, които не са в просрочие и се очаква да бъдат обслужвани съгласно техните договорни условия и за които няма признаци за увеличен кредитен риск.

- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитният риск не е нисък (фаза 2)

Тук се включват активи, за които от момента на първоначално признаване е настъпило влошаване на кредитното им качество, но то не трябва да се свързва с индивидуално обезценяване на конкретни активи (настъпили са събития, пряко свързани с възможни бъдещи загуби по портфейла, но не и по конкретни кредити).

- (Фаза 3) обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

Тук се включват активи, за всеки от които в бъдеще се очакват загуби. Настъпило е влошаване на кредитното качество, но това влошаване е свързано с конкретни активи. На тази фаза очакваните кредитни загуби ще се създават за целия оставащ срок на кредита, но загубите ще се оценяват не на портфейлна основа, а индивидуално по конкретни кредити.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за всички финансови активи във фаза 1, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за финансовите активи във фаза 2 и фаза 3. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които то действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен

процент). Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятностно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания

Дружествата от Групата използват опростен подход при последващо отчитане на търговските и други вземания и признава загуба от обезценка в размер на очакваните кредитни загуби за целия срок на финансовия актив. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружествата от Групата използват своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчислят очакваните кредитни загуби според възрастовата структура на вземанията като ползва т.нар. „матрица на провизиите“.

4.16.2. Финансови пасиви

Финансовите пасиви на Дружествата от Групата включват заеми, търговски и други задължения.

Финансовите пасиви се признават, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия. Всички разходи, свързани с лихви, и промени в справедливата стойност на финансови инструменти, ако има такива, се признават в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ или „Финансови приходи“.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, като се използва методът на ефективната лихва, с изключение на финансови инструменти, държани за търгуване или определени за оценяване по справедлива стойност в печалбата или загубата, които се оценяват по справедлива стойност с отчитане на промените в печалбата или загубата.

Банковите заеми са взети с цел подпомагане на дейността на Дружествата от Групата. Те са отразени в консолидирания отчет за финансовото състояние на Групата, нетно от разходите по получаването на заемите. Финансови разходи като премия, платима при уреждане на дълга или обратното му изкупуване, и преки разходи по сделката се отнасят в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на принципа на начислението, като се използва методът на ефективния лихвен процент, и се прибавят към преносната стойност на финансовия пасив до степента, в която те не се уреждат към края на периода, в който са възникнали.

Търговските задължения се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

Дивидентите, платими на акционерите, се признават, когато дивидентите са одобрени на общото събрание на акционерите.

4.17. Материални запаси

Материалните запаси включват горива, смазочни материали, продукция, незавършено производство, резервни части и други материали. В себестойността на материалните запаси се включват директните разходи по закупуването или производството им, преработката и други преки разходи, свързани с доставката им, както и част от общите производствени разходи, определена на базата на нормален производствен капацитет. Финансовите разходи не се включват в стойността на материалните запаси. Към края на всеки отчетен период материалните запаси се оценяват по пониската от себестойността им и тяхната нетна реализуема стойност. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност се признава като разход за периода на обезценката.

Нетната реализуема стойност представлява очакваната продажна цена на материалните запаси, намалена с очакваните разходи по продажбата. В случай че материалните запаси са били вече обезценени до нетната им реализуема стойност и в последващ отчетен период се окаже, че условията довели до обезценката не са вече налице, то се възприема новата им нетна реализуема стойност. Сумата на възстановяването може да бъде само до размера на балансовата стойност на материалните запаси преди обезценката. Сумата на обратно възстановяване на стойността на

материалните запаси се отчита като намаление на разходите за материали за периода, в който възниква възстановяването.

Групата определя разходите за материални запаси, като използва метода среднопретеглена стойност.

При продажба на материалните запаси тяхната балансова стойност се признава като разход в периода, в който е признат съответният приход.

4.18. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения към или вземания от данъчните институции, отнасящи се за текущи или предходни отчетни периоди, които не са платени към датата на консолидирания финансов отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата в консолидирания финансов отчет. Изчисляването на текущия данък е базиран на данъчните ставки и на данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на репутация или при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не е бизнес комбинация или засяга данъчната или счетоводната печалба. Отсрочени данъци за временни разлики, свързани с акции в дъщерни и съвместни предприятия не се предвиждат, ако обратното проявление на тези временни разлики се контролира от Групата и е вероятно то да не настъпи в близко бъдеще.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират. При тяхното изчисление се използват данъчни ставки, които се очаква да бъдат приложими за периода на реализацията им, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъчни пасиви се признават в пълен размер.

Отсрочени данъчни активи се признават, само ако съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи, вижте пояснение 4.23.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Групата има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Промяната в отсрочените данъчни активи или пасиви се признава като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.19. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се състоят от налични пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити до три месеца и парични еквиваленти, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

4.20. Собствен капитал и резерви

Акционерният капитал отразява номиналната стойност на емитираните акции на предприятието-майка.

Премийният резерв включва премии, получени при първоначалното емитиране на собствен капитал. Всички разходи по сделки, свързани с емитиране на акции, са приспаднати от внесения капитал, нетно от данъчни облекчения.

Другите резерви включват:

- законови резерви, общи резерви;

- резерви от ревалоризация;
- преоценъчен резерв на нефинансови активи – включва печалби или загуби от преоценки на нефинансови активи;
- резерв от преоценки по планове с дефинирани доходи – включва актюерски печалби или загуби от промени в демографските или финансови предположения.

Неразпределената печалба включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали години.

Всички транзакции със собствениците на предприятието-майка се представят отделно в консолидирания отчет за собствения капитал.

4.21. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на служителите

Групата отчита краткосрочни задължения по компенсируеми отпуски, възникнали поради неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква той да бъдат ползван в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват заплати, надници, социални осигуровки и други задължения.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 Доходи на наети лица на база на прогнозиран плащания за следващите години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

Групата дължи пенсионни възнаграждения на служителите си по планове с дефинирани доходи. Планове с дефинирани доходи са пенсионни планове, според които се определя сумата, която служителът ще получи след пенсиониране, във връзка с времетраенето на услугата и последното възнаграждение.

Задължението, признато в консолидирания отчет за финансовото състояние относно планове с дефинирани доходи, представлява настоящата стойност на задължението по изплащане на дефинирани доходи към края на отчетния период.

Ръководството на Групата оценява задължението по изплащане на дефинирани доходи веднъж годишно с помощта на независим актюер. Оценката на задълженията е базирана на очаквано ниво на инфлацията, ръста на средната работна заплата за страната през последните четири години, текучество на персонала и смъртност. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на висококачествени правителствени облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения.

Актюерските печалби или загуби се признават в другия всеобхватен доход. Нетните разходи за лихви, свързани с пенсионните задължения, са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“. Всички други разходи, свързани с разходи за пенсионни възнаграждения на служителите, са включени на ред „Разходи за персонала“.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущите пасиви на ред „Пенсионни и други задължения към персонала“ по недисконтирана стойност, която Групата очаква да изплати.

4.22. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и сумата на задължението може да бъде надеждно оценена. Възможно е да съществува несигурност относно срочността или сумата на изходящия паричен поток. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, включително свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, които Групата със сигурност ще получи, се признават като отделен актив. Възможно е този актив да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат в края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава, освен ако не става въпрос за бизнес комбинация. При бизнес комбинация условните задължения се признават при разпределянето на цената на придобиване към активите и пасивите, придобити в бизнес комбинацията. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.23. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводната политика на Групата, които оказват най-съществено влияние върху консолидирания финансов отчет, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.25.

4.24. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

4.25. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.25.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните

бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Групата през следващата отчетна година.

В повечето случаи при определянето на приложимия дисконтов фактор се прави оценка на подходящите корекции във връзка с пазарния риск и рисковите фактори, които са специфични за отделните активи.

През 2019 г. Групата не е претърпяла загуби от обезценка на нетекущи активи.

4.25.2. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2019 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснения 9, 10 и 12. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.25.3. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси е 2 226 хил. лв. (2018 г.: 2 264 лв.).

4.25.4. Очаквани кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между договорните парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които тя очаква да получи. Очакваните кредитни загуби от обезценка са обект на анализ, оценка и калкулация от страна на Ръководството. Преценките се основават на базата на множество фактори, като: възрастов анализ на вземанията, исторически опит за нивото на отписване на несъбираеми вземания, както и анализ на платежоспособността на съответния клиент, промени в договорените условия на плащане и др. Ако финансовото състояние и резултатите от дейността на клиентите се влошат над очакваното, стойността на вземанията, които трябва да бъдат отписани през следващи отчетни периоди, може да бъде по-голяма от очакваната към отчетната дата. Допълнителна информация е предоставена в пояснение 17.

4.25.5. Задължение за изплащане на дефинирани доходи

Ръководството оценява веднъж годишно с помощта на независим актюер задължението за дефинирани доходи. Действителната стойност на задължението може да се различава от предварителната оценка поради нейната несигурност. Оценката на задължението за изплащане на обезщетения при пенсиониране на стойност 460 хил. лв. (2018 г.: 425 хил. лв.) се базира на статистически показатели за инфлация, разходи за здравно обслужване и смъртност. Друг фактор, който оказва влияние, са предвидените от Групата бъдещи увеличения на заплатите. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година спрямо лихвените проценти на висококачествени правителствени облигации, които са деноминирани във валутата, в която ще бъдат изплащани обезщетенията при пенсиониране и които са с падеж, съответстващ приблизително на падежа на съответните пенсионни задължения. Несигурност в приблизителната оценка съществува по отношение на актюерските допускания, която може да варира и да окаже значителен ефект върху стойността на задълженията за изплащане на дефинирани доходи.

5. База за консолидация

5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията, са както следва:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване	Основна дейност	31 декември 2019 '000 лв.	участие %	31 декември 2018 '000 лв.	участие %
Маяк-КМ АД	България	производствена	4 708	86.57	1 178	51.37
Интерлихтер – Словакия ЕООД	Словакия	транспортна дейност	12	100.00	12	100.00
Блу Сий Хорайзън Корп.	Сейшели	друга	-	100.00	-	100.00
Порт Пристис ООД	България	пристанищна	55	55.00	-	-
Порт Инвест ЕООД	България	пристанищна	1 600	100.00	1 600	100.00
			6 375		2 790	

Групата включва дъщерни предприятия с неконтролиращо участие (НКУ).

Име на дъщерното предприятие	Дял на участието и правата на глас на НКУ		Общ всеобхватен доход, разпределен на НКУ		Натрупани НКИ	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Маяк – КМ АД	13.43 %	48.63 %	(24)	11	997	3 716
Порт Пристис ООД	45.00 %	81.00 %	18	2	64	-

През 2019 г. и 2018 г. не са изплащани дивиденди на неконтролиращото участие.

По-долу е представена обобщена финансова информация за Маяк-КМ АД преди вътрешногрупови елиминации:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекущи активи	1 523	2 961
Текущи активи	7 573	6 284
Общо активи	9 096	9 245
Нетекущи пасиви	85	73
Текущи пасиви	1 587	1 571
Общо пасиви	1 672	1 644
Собствен капитал, отнасящ се до собствениците на предприятието-майка	6427	3 905
Неконтролиращи участия	997	3 696
Приходи	2 601	2 004
Печалба за годината, отнасяща се до собствениците на предприятието майка	(145)	(11)
Печалба за годината, отнасяща се до неконтролиращото участие	(22)	(11)
Печалба за годината	(167)	(22)
Друг всеобхватен доход за годината отнасящ се до собствениците на предприятието-майка	-	-
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се до собствениците на предприятието-майка	(145)	(11)

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Общ всеобхватен доход за годината, отнасящ се до неконтролиращото участие	(22)	(11)
Общо всеобхватен доход за годината	(167)	(22)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(43)	(41)
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(163)	(8)
Нетни парични потоци от финансова дейност	-	-
Нетен паричен поток	(206)	(48)

6. Промени на контролиращото участие

Покупка на контролиращо участие

През декември 2019 г. Групата купи акции в своето дъщерно дружество Маяк-КМ АД за парична сума в размер на 3 530 хил. лв., като по този начин увеличи своето контролиращо участие от 51,37 % на 86,57 %. Балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество Маяк-КМ АД, признати в консолидирания финансов отчет, възлиза на 7 424 хил. лв.

Групата е признала намаление на неконтролиращото участие в размер на 2 685 хил. лв. и увеличение на неразпределената печалба в размер на 425 хил. лв.

Покупка с придобиване на контрол

През ноември 2019 г. Групата купи дялово участие (36.00 %) в своето дъщерно дружество Порт Пристис ООД за парична сума в размер на 36 хил. лв., като по този начин увеличи своето контролиращо участие от 19.00 % на 55.00 %.

Балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество Порт Пристис ООД, признати към датата на придобиване в консолидирания финансов отчет, възлиза на 143 хил. лв.

Промените в контролиращото участие на Групата в асоциираното дружество Порт Пристис ООД могат да бъдат представени, както следва:

	‘000 лв.
Контролиращо участие в началото на годината	19
Ефект от намалението на контролиращото участие	36
Дял от всеобхватния доход	-
Контролиращо участие в края на годината	55
	2019 ‘000 лв.
Общо нетни активи към 1 януари	122
Печалба за годината	21
Разпределени дивиденди	-
Общо нетни активи към 31 декември	143
Дялово участие на Групата	55 %
Балансова стойност към 31 декември	79

7. Инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал

Балансовата стойност на инвестициите, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	Пояснение	2019	2018
Инвестиции в съвместни предприятия	7.1	1 970	5 571
Инвестиции в асоциирани предприятия	7.2	3 384	3 197
Общо инвестиции, отчитани по метода		5 354	8 768

на собствения капитал

Печалбата на Групата от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал, е както следва:

	Пояснение	2019	2018
Инвестиции в съвместни предприятия	7.1	(1 233)	(1 514)
Инвестиции в асоциирани предприятия	7.2	824	532
Общо печалба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал		(409)	(982)

7.1. Съвместни предприятия

Групата има едно съвместно предприятие – Варнафери ООД. Дружеството е учредено и регистрирано в Република България, където е и мястото на осъществяване на дейността му. Основната дейност на дружеството се състои в извършване на превози, включително и фериботни на товари по море; придобиване и управление на морски кораби; външнотърговска и вътрешнотърговска дейност; консултантски услуги в сферата на морския транспорт; комисионерство. И през двата сравними периода Групата притежава 50 % от дяловете на съвместното предприятие.

Инвестицията във Варнафери ООД се отчита по метода на собствения капитал в съответствие с МСС 28. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на съвместното предприятие след корекции във връзка с прилагането на метода на собствения капитал (включително корекции на справедлива стойност) или корекции за разлики в счетоводната политика. Обобщена финансова информация за Варнафери ООД е представена по-долу:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Нетекущи активи	14 309	21 990
Текущи активи в т.ч	776	738
Пари и парични еквиваленти	258	172
Други текущи активи	518	566
Общо активи	15 861	22 728
Нетекущи пасиви	746	74
Финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизиите)	76	74
Текущи пасиви	11 846	11 512
Финансови пасиви (с изключение на търговските и други задължения и провизиите)	10 501	10 746
Други текущи пасиви	1 345	766
Общо пасиви	11 922	11 586
Нетни активи	3 939	11 142
Приходи	7 198	7 215
Разходи за амортизация	(2 219)	(2 083)
Разходи за лихви	(484)	(514)
Разходи за данъци върху дохода	51	51
Общ всеобхватен доход за годината	(2 466)	(2 995)

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестицията във Варнафери ООД е представено, както следва:

	2019	2018
Балансова стойност към 1 януари	5 571	7 069
Общо нетни активи към 1 януари	11 142	14 137

Общ всеобхватен доход за годината	(2 466)	(2 995)
Общо нетни активи на към 31 декември	3 939	11 142
Дялово участие на Групата	50%	50%
Балансова стойност на инвестицията към 31 декември	1 970	5 571

През 2019 г. и 2018 г. не са получавани дивиденди от съвместното предприятие.

Варнафери ООД не е борсово дружество.

Условните задължения, свързани с инвестиции в съвместното предприятие са представени в пояснение 37.

7.2. Асоциирани предприятия

И през двата сравними периода Групата притежава 41 % от правата на глас и собствения капитал на дружество Ви Ти Си АД, учредено и регистрирано в България, гр. Варна с основен предмет на дейност швартовка и буксировка на морски кораби.

Инвестицията е отчетена по метода на собствения капитал. Датата на финансовите отчети на асоциираното предприятие е 31 декември.

Дяловете на асоциираното предприятие не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котираны цени на активен пазар.

Обобщена финансова информация за асоциираното предприятие на Групата е представена по-долу. Тя отразява сумите, представени във финансовия отчет на асоциирано предприятие:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекущи активи	5 890	6 177
Текущи активи	2 936	2 079
Общо активи	8 826	8 256
Нетекущи пасиви	401	380
Текущи пасиви	173	134
Общо пасиви	574	514
Нетни активи	8 252	7 742
Приходи	6 705	5 734
Печалба за годината, нетно от данъци	2 011	1 298
Общо всеобхватен доход за годината	2 011	1 298
Дивиденди, получени от асоциираното предприятие	-	-

Равнение на финансовата информация, посочена по-горе, с балансовата стойност на инвестицията във Ви Ти Си АД е представено, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Общо нетни активи към 1 януари	7 742	6 444
Печалба за годината	2 011	1 298
Разпределени дивиденди	(1 500)	-
Общо нетни активи към 31 декември	8 253	7 742
Дялово участие на Групата	41 %	41 %
Балансова стойност на инвестицията към 1 януари	3 174	2 642
Разпределени дивиденди	(615)	-
Дял от печалбата	825	532

Балансова стойност към 31 декември

3 384 3 174

Всички трансфери на парични средства към Групата, например изплащане на дивиденди, се осъществяват след одобрението на най-малко 2/3 от всички собственици на асоциираното предприятие. През 2019 г. Групата е получила дивиденди от Ви Ти Си АД в размер на 615 хил. лв., а през 2018 г. не е получавала дивиденди.

Групата няма условни задължения или други поети ангажименти, свързани с нейната инвестиция в асоциираното предприятие.

8. Отчитане по сегменти

Ръководството определя към настоящия момент следните продуктови линии на Групата като оперативни сегменти, както е описано в пояснение 4.7: „Транспортна и пристанищна дейност“ и „Производствена дейност“. Тези оперативни сегменти се наблюдават от ръководството, което взема стратегически решения на базата на коригираните оперативни резултати на сегментите.

Информацията за отделните сегменти може да бъде анализирана за представените отчетни периоди, както следва:

	Транспортна и пристанищна дейност	Производствена дейност	Общо
	2019	2019	2019
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от:			
- външни клиенти	14 755	2 483	17 238
- други приходи	1 725	118	1 843
Приходи на сегмента	16 480	2 601	19 081
Промени в наличностите на готова продукция и незавършеното производство	-	(71)	(71)
Разходи за материали	(3 021)	(1 189)	(4 210)
Разходи за персонал	(4 899)	(987)	(5 886)
Амортизация и обезценка на нефинансови активи	(2 322)	(95)	(2 417)
Други разходи	(5 653)	(457)	(6 110)
Оперативна печалба/загуба на сегмента	585	(198)	387
Активи на сегмента	93 539	9 096	102 635
Пасиви на сегмента	16 896	1 672	18 568

	Транспортна и пристанищна дейност	Производствена дейност	Общо
	2018	2018	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от:			
- външни клиенти	14 751	2 004	16 755
- други приходи	876	-	876
Приходи на сегмента	15 627	2 004	17 631
Промени в наличностите на готова продукция и незавършеното производство	-	44	44
Разходи за материали	(3 546)	(600)	(4 146)
Разходи за персонал	(4 915)	(877)	(5 792)

Амортизация и обезценка на нефинансови активи	(2 436)	(135)	(2 571)
Други разходи	(5 767)	(492)	(6 259)
Оперативна загуба на сегмента	(1 037)	(56)	(1 093)
Активи на сегмента	92 602	9 245	101 847
Пасиви на сегмента	19 507	1 644	21 151

Информация относно инвестиции на Групата, отчитани по метода на собствения капитал е представена в пояснение 6.

Новопридобитите от сегментите нетекущи активи, различни от финансови инструменти и активи по отсрочени данъци са както следва:

	Транспортна и пристанищна дейност	Производствена дейност	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2019 г.	2 185	103	2 288
Към 31 декември 2018 г.	1 040	14	1 054

Общата сума на приходите, оперативната печалба/загуба и активите на отделните сегменти са равнени със съответните позиции в консолидирания финансов отчет на Групата, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Приходи		
Общо приходи на сегменти	19 081	17 631
Елиминирание на междусегментни приходи	-	-
Приходи на Групата	19 081	17 631
Загуба или печалба		
Оперативна печалба/загуба на сегментите	387	(1 093)
Елиминирание от сделки между сегментите	-	-
Оперативна загуба на Групата	387	(1 093)
Печалба/загуба от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал	(409)	(966)
Финансови разходи	(315)	(363)
Финансови приходи	810	119
Други финансови позиции	7	45
Печалба/Загуба на Групата преди данъци	480	(2 258)
Разходи/приходи за данъци върху дохода	235	109
Печалба/Загуба на Групата за годината	245	(2 149)

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Активи		
Общо активи на сегментите	102 635	101 847
Елиминирание на междусегментни активи	(13 657)	(8 838)
Активи на Групата	88 978	93 009

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Пасиви		
Общо пасиви на сегментите	18 568	21 151

Елиминирание на междусегментни пасиви
Пасиви на Групата

(4 137)	(5 372)
14 431	15 779

През представените отчетни периоди не са отчетени неразпределени оперативни приходи, разходи и активи.

Приходите на Групата могат да бъдат анализирани за основните видове продукти и услуги както следва:

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Товарни превози	7 017	6 884
Пристанищна дейност	5 022	4 315
Продажба на готова продукция	2 475	1 898
Наеми на плавателни съдове	197	802
Фериботна дейност	887	767
Реморкаж	446	229
Други приходи от продажби	273	365
Общо приходи от продажби	16 317	15 260
Отписани задължения	209	-
Наеми на недвижими имоти	171	165
Продажба на скрап	2	394
Застрахователни обещетения	593	93
Други	454	214
Общо други приходи	1 428	866
Приходи от продажба на нетекущи активи, брутно	1 336	1 505
Общо приходи на Групата	19 081	17 631

9. Нематериални активи

Нематериалните активи на Групата включват софтуер, права върху индустриална собственост, подобрения по наети активи, разходи за придобиване и други. Балансовите стойности за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	Софтуер	Права върху индустриална собственост	Подобрения по наети активи	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2019 г.	176	250	5 275	617	6 318
Новопридобити активи	-	-	257	-	257
Салдо към 31 декември 2019 г.	176	250	5 532	617	6 575
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2019 г.	(176)	(51)	(469)	(441)	(1 137)
Амортизация	-	(8)	(200)	(34)	(242)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(176)	(59)	(669)	(475)	(1 379)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	-	191	4 863	142	5 196
	Софтуер	Права върху индустриална собственост	Подобрения по наети активи	Други	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Брутна балансова стойност					
Салдо към 1 януари 2018 г.	176	250	3 602	617	4 645
Новопридобити активи	-	-	206	-	206

Трансфер на активи	-	-	1 467	-	1 467
Салдо към 31 декември 2018 г.	176	250	5 275	617	6 318
Амортизация					
Салдо към 1 януари 2018 г.	(175)	(44)	(321)	(375)	(915)
Амортизация	(1)	(7)	(148)	(66)	(222)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(176)	(51)	(469)	(441)	(1 137)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	-	199	4 806	176	5 181

През 2019 г. Групата отчита въведени в експлоатация нематериални активи на обща стойност 873 хил. лв. след финализиране на **процеса по придобиване на активите** от разходи за придобиване на нетекущи активи.

Правата върху индустриална собственост с балансова стойност към 31 декември 2018 г. в размер на 191 хил. лв. (2018 г.: 199 хил. лв.) включват еднократни концесионни възнаграждения по договори за концесия с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията. За повече информация относно договорите за концесия вижте пояснение 36.

Подобренията по наети активи в размер на 4 906 хил. лв. (2018 г.: 4 849 хил. лв.) включват подобрения по обектите на концесия.

645 хил. лв. (2018 г.: 29 хил. лв.) са включени подобрения на наети активи в процес на изграждане за проектиране и изграждане на специализирани складове във връзка с изпълнение на инвестиционна програма по концесионен договор.

Другите нематериални активи включват предимно план за развитие, геоложки проучвания и проекти за плавателни средства, с балансова стойност към 31 декември 2019 г. в размер на 99 хил. лв. (2018 г.: 133 хил. лв.).

И през двата сравними периода договорите за покупка на нематериални активи, по които Групата е страна, са свързани главно с извършване на подобрения върху обекти на концесия по договори с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

През 2019 г. те касаят рехабилитация на подходи и открита складова площ, изграждане на канализация за повърхностни води. През 2020 г. се предвижда рехабилитация и основен ремонт на КПП, модернизация и разширяване на енергийните възможности и осветление, рехабилитация на подходи и открити складови площи.

Групата има поети ангажименти за изграждане и закупуване на активи във връзка с изпълнението на инвестиционни програми върху обектите на концесия по договори с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (вж. пояснение 36).

Всички разходи за амортизация се включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи”.

Групата не е заложила нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

10. Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията на Групата включват земи, сгради, машини, съоръжения и оборудване, транспортни средства, разходи за придобиване на нетекущи активи и други. Балансовата им стойност може да бъде анализирана, както следва:

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръжения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2019 г.	525	3 063	10 338	4 663	57 174	427	178	76 368
Новопридобити активи	-	15	281	145	240	7	1 371	2 059
Отписани активи	-	-	(66)	(3)	(1 595)	(2)	(854)	(2 520)
Салдо към 31 декември 2019 г.	525	3 078	10 553	4 805	55 819	432	695	75 907
Амортизация и обезценка								
Салдо към 1 януари 2019 г.	-	(928)	(5 904)	(2 044)	(19 604)	(403)	(116)	(28 999)
Амортизация на отписани активи	-	-	35	3	612	2	-	652
Амортизация	-	(82)	(492)	(232)	(1 261)	(5)	-	(2 072)
Салдо към 31 декември 2019 г.	-	(1 010)	(6 361)	(2 273)	(20 253)	(406)	(116)	(30 419)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	525	2 068	4 192	2 532	35 566	26	579	45 488

	Земя	Сгради	Машини и оборудване	Съоръ- жения	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване на нетекущи активи	Общо
	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.	'000 лв.
Брутна балансова стойност								
Салдо към 1 януари 2018 г.	525	3 043	10 122	4 623	58 571	421	1 486	78 791
Новопридобити активи	-	20	220	41	232	6	707	1 226
Отписани активи	-	-	(4)	(1)	(1 629)	-	(2 015)	(3 649)
Салдо към 31 декември 2018 г.	525	3 063	10 338	4 663	57 174	427	178	76 368
Амортизация и обезценка								
Салдо към 1 януари 2018 г.	-	(846)	(5 249)	(1 809)	(19 083)	(397)	(116)	(27 500)
Амортизация на отписани активи	-	-	3	1	754	-	-	758
Амортизация	-	(82)	(658)	(236)	(1 275)	(6)	-	(2 257)
Салдо към 31 декември 2018 г.	-	(928)	(5 904)	(2 044)	(19 604)	(403)	(116)	(28 999)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	525	2 135	4 434	2 619	37 570	24	62	47 369

Всички разходи за амортизация и обезценка са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация и обезценка на нефинансови активи“.

Групата има поети ангажименти за придобиване на материални активи във връзка с изпълнението на инвестиционни програми върху обектите на концесия по договори с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията (вж. пояснение 36).

Балансовата стойност на имотите, машините и съоръженията, заложили като обезпечение по задължения (вж. пояснение 21), е представена, както следва:

Балансова стойност към:	Земи	Сгради	Машини оборудване	Съоръ- жения	Транс- портни средства	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
31 декември 2019 г.	-	6	19	-	660	685
31 декември 2018 г.	396	302	99	2	1 893	2 692

11. Лизинг

11.1. Оперативен лизинг като лизингополучател

11.2. Оперативен лизинг като лизингодател

Групата отдава под наем при условията на оперативен лизинг недвижими имоти. Бъдещите минимални постъпления на Групата от тях са както следва:

	До 1 година	От 1 до 5 години	Общо
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Към 31 декември 2019 г.	26	67	93
Към 31 декември 2018 г.	34	14	48

Групата е наемодател по договори за оперативен лизинг на плавателни съдове. Договорите с наемателите се сключват за определен брой месеци или рейса, като тези срокове включват и прекъсвания. Бъдещите минимални постъпления по оперативния лизинг на Групата за отдадени под наем плавателни съдове не могат да бъдат определени надеждно, поради формирането им на база ден в експлоатация. Лизинговите договори не са неотменяеми.

Лизинговите постъпления по договорите за оперативен лизинг по видове отдадени под наем активи, признати като приход за текущия и сравнителния период са както следва:

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от наем на плавателни съдове	197	802
Приходи от наем на недвижими имоти	171	75
	368	877

Групата отдава инвестиционни имоти по договори за оперативен лизинг. Подробна информация за тях е представена в пояснение 12.

12. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Групата включват земи и сгради в страната, които се държат с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала.

Промените в балансовите стойности, представени в отчета за финансовото състояние, могат да бъдат обобщени, както следва:

	‘000 лв.
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2019 г.	20 809
Придобити	113
Отписани	(10)
Корекции по реда на МСС 8, отчетна стойност	412
Корекции по реда на МСС 8 за 2018 г., в Отчета за собствения капитал	(169)

Салдо към 31 декември 2019 г.	21 155
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2019 г.	(871)
Амортизация	(103)
Отписани	10
Корекции по реда на МСС 8	(243)
Салдо към 31 декември 2019 г.	(1 207)
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	19 948
Брутна балансова стойност	
Салдо към 1 януари 2018 г.	20 640
Салдо към 31 декември 2018 г.	20 640
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2018 г.	(779)
Амортизация	(92)
Салдо към 31 декември 2018 г.	(871)
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	19 769

Към датата на финансовия отчет балансовата стойност на инвестиционните имоти е разумно приближение на тяхната справедлива стойност. Тази преценка на ръководството е установена на база пазарни проучвания и консултации с експерти.

Инвестиционните имоти не са заложили като обезпечение по задължения.

Инвестиционните имоти са отдавани под наем по договори за оперативен лизинг.

На 16.12.2019 г. Групата придоби Нотариален акт (Констативен) за собственост върху недвижими имоти № 168/2019 г. В него се констатира, че Групата има собственост върху налични сгради, които са били отписани от баланса през периода 2010-2012 г. Групата признава това, съгласно МСС 8, като грешки от минал период, довели до неточно представяне на финансовите отчети. Кorigира признаването, чрез преизчисляване с обратна сила както следва:

- Отчетна стойност – 412 хил. лева, коригирана с 169 хил. лева - неусвоена амортизация за минали години, отразена в Отчета за собствения капитал;
- Амортизация – 243 хил. лева.

13. Дългосрочни финансови активи

Сумите, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се отнасят към категорията финансови активи на разположение за продажба:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:		
Дялове и акции	24	24
Дългови инструменти по амортизирана стойност		
Депозит	100	-
	124	24

Справедливата стойност на горепосочените финансови инструменти не може да бъде определена, тъй като не се котира на фондова борса към датата на консолидирания финансов отчет. Поради това, дяловете и акциите са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по цена на придобиване.

Групата е предоставила депозит в размер на 100 хил. лв. като обезпечение във връзка с издадена банкова гаранция.

14. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъци възникват в резултат на временни разлики могат да бъдат представени като следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2019 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2019 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи				
Нематериални активи	52	-	44	96
Имоти, машини и съоръжения	1 634	-	8	1 642
Дългосрочни инвестиции	207	-	-	207
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(132)	-	54	(78)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(34)	-	2	(32)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(148)	-	1	(147)
Търговски и други задължения	(81)	-	47	(34)
	1 498	-	156	1 654
Отсрочени данъчни активи	(395)			(344)
Отсрочени данъчни пасиви	1 893			1 947
Нетно отсрочени данъчни пасиви	1 498			1 603

Отсрочените данъци за сравнителния период 2018 г. могат да бъдат обобщени, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2018 г.	Признати в другия всеобхватен доход	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2018 г.
	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.	‘000 лв.
Нетекущи активи				
Нематериални активи	36	-	16	52
Имоти, машини и съоръжения	1 670	-	(36)	1 634
Дългосрочни инвестиции	207	-	-	207
Текущи активи				
Търговски и други вземания	(32)	-	(100)	(132)
Нетекущи пасиви				
Пенсионни задължения към персонала	(29)	1	(6)	(34)
Текущи пасиви				
Пенсионни и други задължения към персонала	(197)	-	49	(148)
Търговски и други задължения	(19)	-	(62)	(81)
	1 636	1	(139)	1 498
Отсрочени данъчни активи	(277)			(395)
Отсрочени данъчни пасиви	1 913			1 893
Нетно отсрочени данъчни пасиви	1 636			1 498

Отсрочените данъци в отчета за 2019 г., включително и съпоставим период са предоставени нетно. Сумите, признати в другия всеобхватен доход, се отнасят до преоценката на задължения по планове с дефинирани доходи (вж. пояснение 19.3).

15. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Основни материали и резервни части	1 708	1 563
Горива и смазочни материали	247	232
Незавършено производство	187	257
Продукция	29	30
Други	55	182
Материални запаси	2 226	2 264

През 2019 г. общо 4 210 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2018 г.: 4 146 хил. лв.).

През предходните и текущия период не са извършвани обезценки на материални запаси, в резултат на което през 2019 г. или 2018 г. не е настъпило намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в минали периоди.

Материалните запаси не са предоставяни като обезпечение на задължения.

16. Краткосрочни финансови активи

През отчетния период Групата няма краткосрочни финансови активи.

Оценяване по справедлива стойност на финансови инструменти

Финансовите активи, отчитани по справедлива стойност в консолидирания финансов отчет за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия групира финансовите активи в три нива въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи. Йерархията на справедливата стойност включва следните нива:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Всички пазарно търгувани капиталови инструменти и облигации са представени в български лева и са публично търгувани на Българска фондова борса – София АД Справедливите стойности са били определени на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата.

17. Търговски и други вземания

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Текущи:		
Търговски вземания, брутно	1 507	4 856
Обезценка на търговски вземания	(833)	(4 045)
Търговски вземания, нетно	674	811
Съдебни и присъдени вземания, брутно	321	523

Обезценка на съдебни и присъдени вземания	(321)	(369)
Съдебни и присъдени вземания	-	154
Други вземания	14	169
Финансови активи	688	1 134
Данъци за възстановяване	329	233
Предоставени аванси	171	153
Други вземания	32	2
Нефинансови активи	532	388
Текущи търговски и други вземания	1 220	1 522
Търговски и други вземания	1 220	1 522

Към датата на изготвяне на настоящия консолидиран финансов отчет, Ръководството на Групата, подпомогнато от независими правни консултанти, е предприело всички необходими действия по уреждането и финализирането на съдебните спорове. Очакванията на Ръководството са, че вземанията ще бъдат уредени в обозримо бъдеще.

18. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните елементи:

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Парични средства в банки и в брой в:		
- български лева	2 058	2 600
- евро	570	29
Парични еквиваленти	21	23
Пари и парични еквиваленти	2 649	2 652

Към 31 декември 2019 г. Групата няма блокирани пари и парични еквиваленти.

19. Собствен капитал

19.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на предприятието – майка Параходство Българско речно плаване АД се състои от 35 708 674 на брой обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите на Параходство Българско речно плаване АД.

	2019	2018
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	35 708 674	35 708 674
Общ брой акции, оторизирани на 31 декември	35 708 674	35 708 674

Списъкът на основните акционери на Параходство Българско речно плаване АД е представен, както следва:

	31 декември 2019		31 декември 2018	
	Брой акции	%	Брой акции	%
Българска Корабна Компания ЕАД	27 192 938	76.15	27 192 938	76.15
Други акционери	8 515 736	23.85	8 515 736	23.85
	35 708 674	100.00	35 708 674	100.00

Дружествата в Групата не притежават акции на предприятието майка.

19.2. Премийен резерв

Премийният резерв в размер на 9 403 хил. лв. представлява постъпления, получени в допълнение към номиналната стойност на издадените акции в предходни периоди. Тези постъпления са включени в премийния резерв, намалени с регистрационните и други регулаторни такси и съответните данъчни привилегии.

През 2019 г. и 2018 г. не са емитирани акции.

19.3. Други резерви

	Законови резерви '000 лв.	Други резерви '000 лв.	Общо '000 лв.
Салдо към 1 януари 2018 г.	3 571	20 893	24 464
Друг всеобхватен доход за годината, принадлежаща на собствениците на предприятието майка:			
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	3	3
Данъчен разход	-	(1)	(1)
Друга всеобхватна печалба за годината след данъци	-	2	2
Прехвърляне на преоценка в неразпределена печалба	-	(213)	(213)
Други	-	44	44
Салдо към 31 декември 2018 г.	3 571	20 726	24 297
Друга всеобхватна загуба за годината, принадлежаща на собствениците на предприятието майка:			
Преоценки по планове с дефинирани доходи	-	(15)	(15)
Други	-	(261)	(261)
Друга всеобхватна загуба за годината след данъци	-	(276)	(276)
Прехвърляне на преоценка в неразпределена печалба	-	(177)	(177)
Салдо към 31 декември 2019 г.	3 571	20 273	23 844

20. Възнаграждения на персонала

20.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Разходи за заплати	(4 632)	(4 476)
Разходи за социални осигуровки	(966)	(969)
Безплатна храна	(288)	(321)
Разходи за персонала	(5 886)	(5 766)

20.2. Пенсионни и други задължения към персонала

Пенсионните и други задължения към персонала, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, се състоят от следните суми:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекущи:		
Планове с дефинирани доходи	324	313
Нетекущи пенсионни задължения към персонала	324	313
Текущи:		
Задължения за заплати, неизползвани отпуски и почивки	1 518	1 674
Задължения за социални осигуровки	168	132
Планове с дефинирани доходи	136	112
Текущи пенсионни и други задължения към персонала	1 822	1 918

Текущата част от задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2019 г. Други краткосрочни задължения към персонала възникват главно във връзка с дневни задгранични командировъчни и безплатна храна за персонала.

Съгласно изискванията на Кодекса на труда при прекратяване на трудовото правоотношение, след като служителът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, Групата е задължена да му изплати обезщетение в размер до шест брутни работни заплати. Групата е начислила правно задължение за изплащане на обезщетения на наетите лица при пенсиониране в съответствие с изискванията на МСС 19 „Доходи на наети лица” на база на прогнозираните плащания за следващите години, дисконтирани към настоящия момент с дългосрочен лихвен процент на безрискови ценни книжа.

		До 1 година ‘000 лв.	От 1 до 5 години ‘000 лв.	Над 5 години ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Към 31 декември 2019 г.					
Дължими обезщетения		126	169	195	490
Сkonto	1.2-1.6%	10	(12)	(28)	(30)
Дисконтирани парични потоци		136	157	167	460

Към 31 декември 2018 г.					
Дължими обезщетения		113	158	210	481
Сkonto	1.2-1.6%	(1)	(13)	(42)	(56)
Дисконтирани парични потоци		112	145	168	425

Задълженията за изплащане на дефинирани доходи към персонала в края на представените отчетни периоди са, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 1 януари	425	433
Разходи за текущ трудов стаж	66	63
Разходи за лихви	7	6
Изплатени суми при пенсиониране	(54)	(74)
Преоценки - актюерски (печалби) от промени в демографските и финансови предположения	16	(3)
Задължения за изплащане на дефинирани доходи към 31 декември	460	425

При определяне на задълженията за изплащане на дефинирани доходи са използвани следните основни актюерски допускания:

- демографски допускания – отразяват вероятността лицата, назначени на трудов договор да останат при работодателя и в момента на придобиване на право на пенсия за осигурителен стаж и възраст и за тях да възникне задължение за изплащане на обезщетение. При прилагането на тези допускания се използва таблица за смъртност и се анализира вероятността на оттегляне.
- финансови допускания – прилагат се към развитието на паричните потоци във времето и се отразяват върху размера на бъдещото задължение и определянето на новата настояща стойност. Отразяват реалните очаквания за развитието и бъдещия размер на някои основни параметри като доходност на инвестициите, процент на дисконтиране, очаквания процент на увеличение на заплатите, инфлация и др.

	2019	2018
Дисконтов процент	1.2 – 1.6 %	1.2 – 1.6 %
Очакван процент на увеличение на заплатите	0.5 - 2 %	0.5 - 1 %

Ръководството на Групата е направило тези предположения след консултации с независим актюерски оценител. Дисконтовите фактори се определят към края на всяка година като се взима предвид доходността на правителствени облигации, които са деноминирани във валутата, в която доходите ще бъдат платени и са с падеж, близък до този на съответните пенсионни задължения. Другите допускания са определени на базата на актуални актюерски предположения и миналия опит на ръководството.

Тези допускания са използвани при определянето на размера на задълженията за обезщетения при пенсиониране за отчетните периоди и се считат за възможно най-добрата преценка на ръководството.

Общата сума на разходите за изплащане на суми по планове с дефинирани доходи на Групата може да бъде представена, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Разходи за текущ трудов стаж	(66)	(63)
Нетни разходи за лихви	(7)	(6)
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	(73)	(69)

Разходите за текущ трудов стаж са включени в „Разходи за персонала“. Нетните разходи за лихви са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ (вж. пояснение 29).

Общата сума, призната в другия всеобхватен доход, може да бъде представена, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Актюерски (загуби)/печалби от промени в демографските и финансови предположения, преди данък върху дохода	(15)	47
Общо (разходи)/приходи, признати в другия всеобхватен доход, преди данък върху дохода	(15)	47

Следващата таблица представя анализ на чувствителността и обобщава ефектите от промените в основни актюерски предположения върху задълженията по планове с дефинирани доходи към 31 декември 2018 г.:

Промени в значими актюерски предположения	2019		2018	
Дисконтов процент	Увеличение с 0.5 %	Намаление с 0.5 %	Увеличение с 0.5 %	Намаление с 0.5 %
(Намаление)/ Увеличение на задълженията по планове с дефинирани доходи	16	(15)	15	(14)
Процент на увеличение на заплатите	Увеличение с 0.5 %	Намаление с 0.5 %	Увеличение с 0.5 %	Намаление с 0.5 %
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	16	(15)	15	(14)
Допускане за смъртност	Увеличение с 1 година	Намаление с 1 година	Увеличение с 1 година	Намаление с 1 година
Увеличение/(Намаление) на задълженията по планове с дефинирани доходи	(1)	1	7	(7)

Анализът на чувствителността е базиран на промяна в само едно от предположенията. Той може да се различава от действителната промяна в задълженията за дефинирани доходи, тъй като промените в предположенията често са свързани помежду си.

21. Заеми

Заемите включват следните финансови пасиви:

	Текущи		Нетекущи	
	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:				
Банков заем	385	817	-	1 008
Лихви	-	1	-	-
Общо балансова стойност	385	818	1 008	1 008

Групата е страна по договор за инвестиционен банков кредит в лева, при лихвен процент тримесечен SOFIBOR + 6 процентни пункта надбавка и падеж на последната вноска 21 декември 2020 г. Заемът е обезпечен с несамоходна сухотоварна баржа и дълготрайни материални активи закупени със средства от кредита.

Балансовата стойност на банковите заеми се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

22. Търговски и други задължения

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Текущи:		
Търговски задължения	329	1 371
Задължения по концесионни договори	200	162
Други задължения	-	15
Финансови пасиви	529	1 548
Получени аванси	199	286
Данъчни задължения	65	92
Други	53	-
Нефинансови пасиви	317	378
Текущи търговски и други задължения	846	1 926

Нетната балансова стойност на търговските и други задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

23. Приходи от продажби

Приходите от продажби на Групата могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Товарни превози	7 017	6 884
Пристанищна дейност	5 022	4 315
Продажба на готова продукция	2 475	1 898
Наеми на плавателни съдове	197	802
Фериботна дейност	887	767
Реморкаж	446	229
Други приходи от продажби	273	365
	16 317	15 260

24. Други приходи

Другите приходи на Групата включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Отписани задължения	209	-
Наеми на недвижими имоти	171	165
Продажба на скрап	2	394
Застрахователни обещетения	593	93
Други	454	214
	1 429	866

25. Печалба от продажба на нетекущи активи

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от продажба	1 336	1 505
Балансова стойност на продадените нетекущи активи	(1 015)	(776)
Печалба от продажба на нетекущи активи	321	729

26. Разходи за материали

Разходите за материали включват:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Разходи за горива и смазочни материали	(2 516)	(2 974)
Разходи за основни материали	(972)	(465)
Разходи за електроенергия	(309)	(397)
Други	(413)	(310)
	(4 210)	(4 146)

27. Разходи за външни услуги

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Разходи за пристанищни и агентийски такси	(1 289)	(1 134)
Разходи за реморкаж (маневриране)	(17)	(302)
Разходи за застраховки	(208)	(281)
Разходи за ремонт и поддръжка	(227)	(179)
Концесионни плащания	(492)	(312)
Независим финансов одит	(9)	(9)
Производствени услуги	(24)	(44)
Други	(1 061)	(980)
	(3 327)	(3 241)

Възнаграждението за независим финансов одит за 2019 г. е в размер на 18 хил. лв. за индивидуалния финансов отчет на Дружеството-майка и 10 хил.лв. за консолидирания финансов отчет на Групата.

През годината не са предоставяни данъчни консултации. Други услуги, несвързани с одита, предоставени през годината са, както следва: по 4 хил.лв. по ангажменти за проверка на прогнозна финансова информация и договорени процедури по проверка на допълнителна (прогнозна) финансова информация за 2018 г. и 2019 г..

Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

28. Други разходи

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Задгранични дневни разходи	(792)	(1 259)
Себестойност на продадени стоки и други текущи активи	(115)	(187)
Данъци	(231)	(237)
Разходи за брак на активи	(1)	(100)
Други	(630)	(485)
	(1 769)	(2 268)

29. Финансови приходи и разходи

Финансовите разходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Разходи по заеми, отчитани по амортизирана стойност:		
Субординиран дълг от акционер	(99)	(77)
Други заеми по амортизирана стойност	(200)	(283)
Общо разходи за лихви по финансови задължения, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	(299)	(360)
Нетни разходи за лихви по планове с дефинирани доходи	(2)	(3)
Финансови разходи	(301)	(363)

Финансовите приходи за представените отчетни периоди могат да бъдат анализирани, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Приходи от лихви върху финансови активи, отчитани по амортизирана стойност	189	113
Приходи от лихви върху пари и парични еквиваленти	6	6
Общо приходи от лихви по финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата	195	119
Приходи от дивиденди	615	-
Финансови приходи	810	119

30. Други финансови позиции

Другите финансови позиции включват:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Печалба/Загуба от промяна във валутните курсове по вземания и задължения, нетно	48	95
Банкови такси и комисиони	(55)	(50)
Други финансови позиции	(7)	45

31. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2018 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Печалба/Загуба на Групата преди данъци	480	(2 258)

Ефект от вътрешногрупови елиминации	313	831
Печалба/Загуба на Групата, подлежаща на данъчно облагане	793	(1 427)
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	(79)	-

Отсрочени данъчни разходи:

Възникване и обратно проявление на временни разлики	(156)	110
Разходи за данъци върху дохода	(156)	109

Отсрочени данъчни приходи/ (разходи), признати директно в другия всеобхватен доход	-	(1)
--	---	-----

Част от Групата е Интерлихтер – Словакия ЕООД, със седалище Словакия. Данъчните норми в посочената юрисдикция се различават от тези в юрисдикцията на предприятието-майка, но не са повлияли при определянето на разходите за данъци през 2019 г. и 2018 г.

Пояснение 14 предоставя информация за отсрочените данъчни активи и пасиви, включваща стойностите, признати директно в другия всеобхватен доход.

32. Доход/Загуба на акция

Основния доход/загуба на акция е изчислен, като за числител е използвана нетната печалба/загуба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основната доход/загуба на акция, както и нетната печалба/загуба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2019	2018
Печалба/Загуба подлежаща на разпределение (в лв.)	245 000	(2 149 000)
Среднопретеглен брой акции	35 708 674	35 708 674
Основен доход/загуба на акция (в лв. за акция)	0.01	(0.06)

33. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собственици, асоциирани и съвместни предприятия, ключовия управленски персонал и други свързани лица от групата на крайния собственик. Освен това Групата е получила субординирани заеми от мажоритарния си акционер и неговия собственик, по които са начислени лихви.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции. Разчетните суми обикновено се изплащат по банков път.

33.1. Сделки със собствениците

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Мажоритарен собственик		
- покупка на услуги	(197)	(197)
- разходи за лихви	(99)	(77)
- получени суми по договор за финансова помощ	-	1 235
- изплатени суми по договор за финансова помощ	-	(932)
Собственик на мажоритарния собственик		
- получени суми по договор за финансова помощ	650	-
- разходи за лихви	(90)	(143)
- получени услуги	(5)	-

33.2. Сделки с асоциирано предприятие

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
- получени дивиденди	615	-

33.3. Сделки със съвместно предприятие

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
- предоставен заем	(1 297)	(1 956)
- приходи от лихви	190	113

33.4. Сделки с други свързани лица

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Покупка на стоки и услуги	(320)	(359)
Продажба на стоки и услуги	34	48
Приходи от застрахователни обезщетения	54	97
Получени заеми	965	1 806
Погасени заеми	-	(1 308)
Разходи за лихви	(66)	(71)
Приходи от лихви	3	6

33.5. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на управителния и надзорния съвет. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, вкл. бонуси	(232)	(271)
Разходи за възнаграждения на юридически лица, членове на		
Надзорен съвет	(16)	(16)
Разходи за социални осигуровки	(8)	(16)
Общо краткосрочни възнаграждения	(256)	(303)

34. Разчети със свързани лица в края на годината

	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Нетекущи вземания от:		
- съвместно предприятие - заеми	38	38
- други свързани лица	-	7
Общо нетекущи вземания от свързани лица	38	45
Текущи вземания от:		
- собственик на мажоритарния собственик	-	11
- други свързани лица	1 429	1 344
- съвместни предприятия	4 962	3 665
Общо текущи вземания от свързани лица	6 391	5 020
Общо вземания от свързани лица	6 429	5 065
Текущи задължения към:		
- собственици	6 355	5 547

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
- други свързани лица	2 720	2 129
- ключов управленски персонал	8	10
Общо текущи задължения към свързани лица	9 083	7 686
Общо задължения към свързани лица	9 083	7 686

Групата е заемодател по договори за необезпечени заеми със срок от шест месеца до 6 години и лихвен процент до 4,5 %.

Групата е заемополучател по договори за необезпечена временна финансова помощ с мажоритарния акционер и неговия собственик с лихвен процент 3,5 %.

Безналични сделки

През 2019 г. Групата е погасила заеми и лихви в размер на 392 хил.лева срещу предоставен заем.

35. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

Промените в задълженията на Групата, произтичащи от финансова дейност, могат да бъдат класифицирани, както следва:

	Дългосрочни заеми, вкл. лихви	Краткосрочни заеми, вкл. лихви	Краткосрочни заеми към свързани лица, вкл. лихви ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
1 януари 2018	769	387	4 994	6 150
Парични потоци:				
Плащания	-	(1 158)	(62)	(1 220)
Постъпления	-	1 829	-	1 829
Непарични промени:				
Начислени лихви	-	61	-	61
Прекласифициране	(385)	384	-	(1)
31 декември 2018	384	1 503	4 932	6 819
Парични потоци:				
Плащания	-	(1 503)	-	(1 503)
Постъпления	-	-	965	965
Непарични промени:				
Начислени лихви	-	1	26	27
Прекласифициране	(384)	384	-	-
31 декември 2019	-	385	5 923	6 308

36. Поети ангажименти

На 20 октомври 2010 г. влиза в сила договорът, подписан между Дружеството-майка и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно концесия на услуга върху пристанищен терминал „Видин – Север” и пристанищен терминал „Фериботен комплекс Видин”, части от пристанище за обществен транспорт с национално значение Видин. Договорът е за срок от 30 години.

Концесионното възнаграждение включва:

- еднократно концесионно възнаграждение в размер на 100 хил. лв.
- годишни концесионни възнаграждения, които съдържат фиксирана и променлива част.

Размерът на фиксирания годишно концесионно възнаграждение възлиза на 44 хил. евро (87 хил. лв.).

По договора за концесия Дружеството-майка се задължава:

- да експлоатира и поддържа обекта на концесия на свой риск;
- да извърши актуализация на генералния план на пристанище Видин относно пристанищните терминали – Обект на концесията;
- да извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- да разработва и представя за одобрение от концедента годишни инвестиционни програми в срок до 30 октомври на предходната година;
- предварително да съгласува и да получи одобрение от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за извършване на подобрения в обекта на концесията, които не са предвидени в съответната годишна инвестиционна програма;
- не променя предназначението на обекта на концесията;
- представя и поддържа банкови гаранции;

Дружеството-майка не е достигнало заложения товарооборот по договор за концесия на услуга върху пристанищен терминал „Видин – Север” и пристанищен терминал „Фериботен комплекс Видин”, за което се предвиждат неустойки. Към настоящия момент Дружеството не е начислило такива, поради невъзможност да бъде определен надежден размер на потенциалните неустойки. Дружеството-майка е иницирирало процедура по изменение на параметрите на концесионния договор, като се очаква комуникацията с Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията да се осъществи в рамките на следващите няколко месеца.

Договорът за концесия се прекратява при изтичане на срока на договора, по взаимно съгласие, поради обстоятелства по Закона за концесиите или при виновно неизпълнение на задълженията на една от страните.

През 1 януари 2019 г. – 31 декември 2019 г. Дружеството е поело задължение да извърши инвестиции в пристанищни терминали „Видин - Север” и „Фериботен комплекс Видин” в размер на 300 хил. лв. Отчетната (разплатена) стойност към 31 декември 2019 г. на извършените инвестиции в терминала са в размер на 357 хил. лв.

През 2013 г. влиза в сила договор, подписан между Дружеството-майка и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, относно концесия на услуга за предоставяне на концесия за услуга върху пристанищен терминал Пристанищен терминал Никопол, част от пристанище за обществен транспорт с национално значение Русе. Договорът е за срок от 35 години и предвижда и гратисен период с продължителност 60 (шестдесет) месеца, който започва да тече от датата на влизане в сила на договора за концесия.

Концесионното възнаграждение включва:

- еднократно концесионно възнаграждение в размер на 5 хил. лв.
- годишни концесионни възнаграждения, които съдържат фиксирана и променлива част.

Годишното концесионно плащане се състои от две части:

- фиксирана част на годишното концесионно плащане в размер на 3 хил. лв. (без ДДС).
- променлива част в размер на 3 % от общия размер на нетните приходи от всички дейности за текущата година, свързани с ползването на обекта на концесията.

За срока на концесията Дружеството-майка се задължава да изпълнява определени по направления, видове, обем и стойност строителни и монтажни работи и дейности по поддържане, рехабилитация, реконструкция и разширение на пристанищния терминал и осигуряване и поддържане на пристанищно оборудване и други активи и програми в размер на 57 600 лева без ДДС.

По договора за концесия Дружеството-майка се задължава да:

- управление пристанищните услуги и на обекта на концесията.
- за изпълнение на предложените планове и програми.
- достигане на средногодишен товарооборот в размер на най-малко 1 600 (хиляда и шестстотин) условни транспортни единици в рамките на първите 5 години от влизане в сила на договора за концесия и да достига средногодишен товарооборот в размер не по-малък от предложения средногодишен товарооборот в рамките на всеки две години от оставащия период от срока на концесията;
- да предоставя и поддържа потвърдени безусловни неотменяеми годишни гаранции, издадени от банки, одобрени от концедента;

- да застрахова и поддържа подходяща и достатъчна за извършваната дейност застраховка на обекта на концесия, за своя сметка в полза на Концедента.

Договорът за концесия се прекратява при изтичане на срока на договора, по взаимно съгласие, поради обстоятелства по Закона за концесиите или при виновно неизпълнение на задълженията на една от страните.

През 1 януари 2019 г. – 31 декември 2019 г. Дружеството-майка е поело задължение да извърши инвестиции в Пристанищен терминал Никопол, част от пристанище за обществен транспорт с национално значение Русе в размер на 0,8 хил. лв. Отчетната (разплатена) стойност към 31 декември 2019 г. на извършените инвестиции в терминала са в размер на 1,3 хил. лв.

Във връзка със сключени концесионни договори следва да бъдат поддържани банкови гаранции на обща стойност 427 хил. лв.

Дружеството-майка е предоставило банкови депозити в размер на 28 хил. лв. (2018 г.: 29 хил. лв.) като залог по банкова гаранция в полза на Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията във връзка с договор за предоставяне на концесия за услуга върху „Пристанищен терминал Никопол“ и договор за концесия на услуга върху пристанищен терминал „Видин – Север“ и пристанищен терминал „Фериботен комплекс Видин“, части от пристанище за обществен транспорт с национално значение Видин.

На 06 март 2013 г. влиза в сила договор, подписан между Групата и Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията за предоставяне на концесия на „Пристанищен терминал Лом“ – част от пристанище за обществен транспорт Лом, с национално значение – публична държавна собственост за срок от 35 години.

По договора за концесия Групата се задължава да:

- заплаща дължимите концесионни възнаграждения (еднократно концесионно възнаграждение в размер на 150 хил. лв. без ДДС и годишни концесионни плащания, които съдържат фиксирана и променлива част);
- извършва пристанищните услуги на свой риск, като е създават условия за непрекъснатост на предоставянето на услугите и е осигурява достъп до терминалите и осъществяването от тях пристанищни услуги не по-малко от 8 часа в денонощието;
- поддържа и експлоатира обекта на концесия на свой риск, с грижата на добър стопанин и в съответствие с изискванията на действащото законодателство, регламентиращо дейности и действия, произтичащи от договора за концесия;
- извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми. Изпълнението на инвестиционната програма за петата договорна година по отношение задълженията за инвестиции, обхваща периода 01 януари 2019 г – 31 декември 2019 г. и е в размер на 890 хил. лв.;
- оповестява публично цените и условията на предлаганите пристанищни услуги, които предоставя, както и евентуалните отстъпки;
- поддържа инфраструктурата на пристанищния терминал в добро оперативно състояние, като осъществява за своя сметка необходимите ремонти.

По силата на подписания на 05 ноември 2010 г. между Община Русе и Групата Договор за предоставяне достъп за извършване на пристанищни услуги в пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“, същият в сила от 22 декември 2010 г..

Групата има поет ангажимент за извършване на пристанищни услуги в пристанище „Пристис“ като ползва и поддържа пристанищната територия и изградените на нея обекти – публична общинска собственост. Съгласно подписано на 08 декември 2015 г. допълнително споразумение, договорът е със срок на действие до приключване на процедура по предоставяне на пристанище „Пристис“ на концесия, но не повече от 5 години.

В резултат на проведена открита процедура за предоставяне на концесия на пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ и по силата на Решение № 707 на Общински съвет – Русе, прието с Протокол № 28 от 14 декември 2017 г., Порт Пристис ООД е определено за концесионер на пристанище „Пристис“. На 04.01.2018 г. между Общински съвет

– Русе, представляван от Кмета на Община Русе и Групата е подписан Договор за предоставяне на концесия за пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост. Договорът влиза в сила от 01 април 2019 г. и е със срок от 35 години.

С влизането в сила на договора за концесия се прекратява действието на договора за предоставяне достъп за извършване на пристанищни услуги в пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“.

По договора за концесия Групата има задължения да:

- извършва годишни концесионни плащания, състоящи се от две части – фиксирана част в размер на 48 900 лв. и променлива част в зависимост от извършената дейност;
- управлява и поддържа обекта на концесия на свой риск, съобразно добрата инженерингова и експлоатационна практика, с грижата на добър стопанин и в съответствие с изискванията на действащото законодателство, регламентиращо дейности и действия, произтичащи от договора за концесия;
- поддържа пристанището в експлоатационна годност и пристанищната инфраструктура в добро оперативно състояние като осъществява за своя сметка необходимите ремонти;
- извършва пристанищните услуги на свой риск, осигурявайки тяхната непрекъснатост не по-малко от 8 часа в денонощието;
- извършва инвестиции, съгласно предвидените годишни инвестиционни програми;
- реализира годишен товарооборот, определен в условни транспортни единици като условна транспортна единица е всеки обслужен на пристанището пътник и/или корабопосещение умножено по 10.

От датата на влизане в сила на договора за концесия до 31 декември 2019 г., Групата е реализирало товарооборот от 54 599 условни транспортни единици и е извършило променливо концесионно плащане в размер на 15 144.79 лв. без ДДС.

В изпълнение на договора за предоставяне на концесия за пристанище за обществен транспорт с регионално значение „Пристис“ – публична общинска собственост, на Групата е издадена банкова гаранция за добро изпълнение на концесионния договор, с размер от 100 000 лева и срок на валидност до 01 март 2028 г.

37. Условни активи и условни пасиви

През годината не са предявени правни искове към Групата.

Групата е солидарен длъжник по договор за инвестиционен кредит от 20 декември 2013 г. с финансова институция. Максималният размер на кредита е 2 800 хил. лв., а срокът на погасяване – 21 декември 2020 г.

Във връзка със сключени концесионни договори са поддържани банкови гаранции на обща стойност 427 хил. лв., обезпечени със залог върху вземане по депозити.

Съгласно договор за концесия на „Пристанищен терминал Лом“ – част от пристанище за обществен транспорт Лом, Групата следва да поддържа банкови гаранции в установения размер:

- банкова гаранция за изпълнение на Инвестиционната програма за шестата инвестиционна година в размер на 93 хил. лв.;
- банкова гаранция за добро изпълнение за гарантиране изпълнението на задълженията по договора, в размер на 449 хил. лв.

Не са възникнали условни пасиви за Групата по отношение на асоциирани предприятия.

38. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Групата могат да бъдат представени в следните категории

Финансови активи	Пояснение	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Финансови активи на разположение за продажба:			
Дялове и акции	13	24	24
Дългови инструменти по амортизирана стойност			
Депозити		100	-
		124	24
Кредити и вземания:			
Търговски и други вземания	17	688	1 522
Вземания от свързани лица	34	6 391	5 065
Пари и парични еквиваленти	18	2 649	2 652
		9 728	9 239
Общо финансови активи		9 852	9 263
Финансови пасиви	Пояснение	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:			
Заеми	21	385	1 826
Търговски и други задължения	22	529	1 548
Задължения към свързани лица	34	9 083	7 686
Общо финансови пасиви:		9 997	11 060

Вижте пояснение 4.16 за информацията относно счетоводната политика за всяка категория финансови инструменти. Описание на политиката и целите за управление на риска на Групата относно финансовите инструменти е представено в пояснение 39.

39. Рискове, свързани с финансовите инструменти

Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

Групата е изложена на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложена Групата са пазарен риск, кредитен риск и ликвиден риск.

Управлението на риска на Групата се осъществява от централната администрация на Групата в сътрудничество с управителния съвет. Приоритет на ръководството е да осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, като намали излагането си на финансови пазари. Най-съществените финансови рискове, на които е изложена Групата, са описани по-долу.

39.1. Анализ на пазарния риск

Следствие на използването на финансови инструменти Групата е изложена на пазарен риск и по-конкретно на риск от промени във валутния курс, лихвен риск, както и риск от промяната на конкретни цени, което се дължи на оперативната и инвестиционната дейност на Групата.

39.1.1. Валутен риск

По-голямата част от сделките на Групата се осъществяват в български лева и евро. Поради фиксирания валутен курс на лева към еврото, евровите транзакции не излагат Групата на валутен риск. Чуждестранните транзакции на Групата, деноминирани главно в щатски долари, излагат Групата на валутен риск.

За да намали валутния риск, Групата следи паричните потоци, които не са в български лева.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

39.1.2. Лихвен риск

Политиката на Групата е насочена към минимизиране на лихвения риск при дългосрочно финансиране. Към 31 декември и на двата сравними периода Групата е изложена на риск от промяна на пазарния лихвен процент по банков заем с променлив лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви на Групата са с фиксирани лихвени проценти.

39.2. Анализ на кредитния риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Групата. Групата е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при предоставянето на заеми, възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства и други. Излагането на Групата на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Ценни книжа и депозити	124	24
Търговски вземания	688	1 134
Вземания от свързани лица	6 391	5 065
Пари и парични еквиваленти	2 649	2 652
Балансова стойност	9 852	8 875

Групата редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и на други контрагенти, установени индивидуално или по групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Когато разходите не са прекалено високи, се набавят и използват данни за кредитен рейтинг от външни източници и/или финансови отчети на клиентите и другите контрагенти. Политика на Групата е да извършва трансакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Групата счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Групата не е предоставяла финансовите си активи като обезпечение по други сделки освен описаните в пояснения 34, 36 и 37 от консолидирания финансов отчет.

Търговските вземания се състоят от голям брой клиенти в различни индустрии и географски области. На базата на исторически показатели, ръководството счита, че кредитната оценка на търговски вземания, които не са с изтекъл падеж, е добра.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация.

Загуба от обезценка не е признавана по отношение на вземания, за които Групата е направила преценка, че има реална възможност за тяхното събиране. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Групата по отношение на тези финансови инструменти.

39.3. Анализ на ликвидния риск

Ликвидният риск представлява рискът Групата да не може да погаси своите задължения. Групата посреща нуждите си от ликвидни средства, като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и входящите и изходящи парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Нуждите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди - ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози. Нуждите от ликвидни средства в дългосрочен план - за периоди от 180 и 360 дни, се определят месечно. Нуждите от парични средства се сравняват със

заемите на разположение, за да бъдат установени излишъци или дефицити. Този анализ определя дали заемите на разположение ще са достатъчни, за да покрият нуждите на Групата за периода.

Групата държи пари в брой, за да посреща ликвидните си нужди за периоди до 30 дни. Средства за дългосрочните ликвидни нужди се осигуряват чрез заеми в съответния размер

Финансовите активи като средство за управление на ликвидния риск

При оценяването и управлението на ликвидния риск Групата отчита очакваните парични потоци от финансови инструменти, по-специално наличните парични средства и търговски вземания. Наличните парични ресурси и търговски вземания не надвишават значително текущите нужди от изходящ паричен поток. Съгласно сключените договори всички парични потоци от търговски и други вземания са дължими в срок до един месец.

40. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Групата във връзка с управлението на капитала са:

- да осигури способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите, като определя цената на продуктите и услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата наблюдава капитала на базата на съотношението на коригирания капитал към нетния дълг. Групата определя коригирания капитал на основата на балансовата стойност на собствения капитал и субординирания дълг, представени в консолидирания отчет за финансовото състояние. Субординираният дълг включва необезпечените заеми на Групата. Нетният дълг включва сумата на всички задължения, намалена с балансовата стойност на парите и паричните еквиваленти. Целта на Групата е да поддържа съотношението на коригирания капитал към нетен дълг в разумни граници.

Капиталът за представените отчетни периоди може да бъде анализиран, както следва:

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Собствен капитал	74 547	77 230
+Субординиран дълг	5 923	4 438
Коригиран капитал	80 470	81 668
 +Дълг	 14 431	 15 779
- Пари и парични еквиваленти	(2 649)	(2 652)
Нетен дълг	11 782	13 127

Групата управлява структурата на капитала и прави необходимите корекции в съответствие с промените в икономическата обстановка и рисковите характеристики на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, Групата може да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да продаде активи, за да намали задълженията си.

Групата не е променяла целите, политиките и процесите за управление на капитала, както и начина на определяне на капитала през представените отчетни периоди.

41. Събития след края на отчетния период

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на финансовия отчет и датата на оторизирането му за издаване, с изключение на следното некоригиращо събитие:

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (COVID-19) в световен мащаб се появили затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия. С решение на Народното събрание в страната бе обявено

Извънредно положение считано от 13.03.2020 г. и приет Закона за мерките и действията по време на Извънредното положение. С него се въведоха рестриктивни мерки за бизнеса, движението на стоки и хора, с цел защита разпространение на вируса сред хората.

Ръководството на Групата въведоха противоепидемични мерки, с цел защита на работници, служители и гости. Мерките са в две направления: организационни и технически, включват: оценка на риска, план за действие, ограничение на присъстващите, редовна и ежедневна дезинфекция, раздаване на лични предпазни средства, ограничен достъп до административната сграда, превантивно замерване на температурата на всеки посетител, проведен извънреден инструктаж.

Ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, ръководството на Групата не е в състояние да оцени влиянието им върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че въздействието ще има негативен ефект върху дейността на Дружествата в Групата.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет Извънредното положение не е отменено. Все още няма пряко влияние върху дейността на Дружествата в Групата. Поради неяснотата на продължителността, измененията на мерките и действията свързани с Извънредното положение във връзка с пандемия, е невъзможно да се направи надеждна оценка на риска от поява на финансов или друг ефект, поради което не могат да се подготвят и предприемат мерки за неутрализиране или въздействие.

42. Одобрение на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет към 31 декември 2019 г. (включително сравнителната информация) е приет от Управителния съвет на предприятието–майка на 30.04.2020 г.